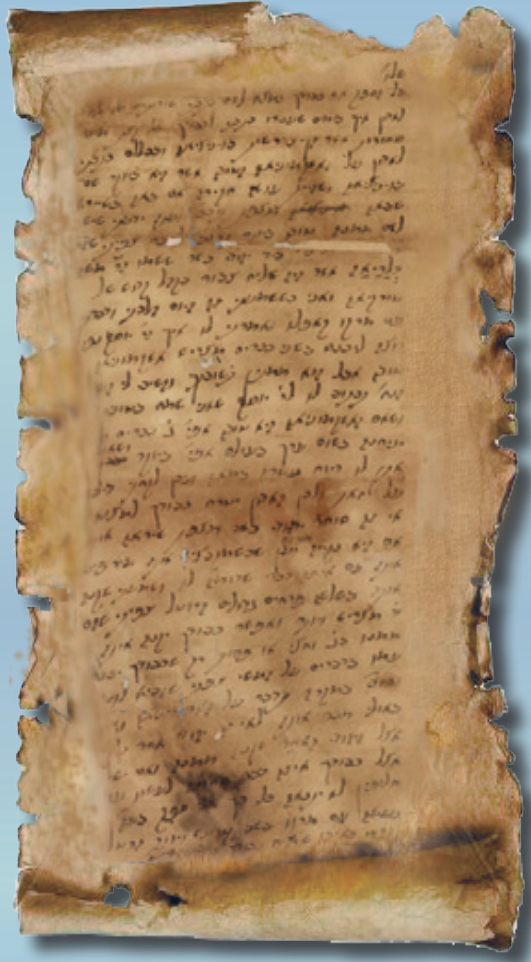

חברה יהודית יס-תיכונית בשלהי ימי הביניים לאור גניזת קהיר

אברהם
דוד

חברה יהודית יס-תיכונית בשלהי ימי הביניים

מהדורת צילום של מבחר מאמרים בחקר מעמדם החברתי והכלכלי של יהודי ארץ-ישראל ומצרים בשלהי ימי הביניים (סוף המאה החמש-עשרה – המחצית הראשונה של המאה השבע-עשרה), כפי המשתקף במסמכי גניזת קהיר המאוחרת.

בחקר החברה היהודית היס-תיכונית ניתנה הדעת לתרומתה האדירה של גניזת קהיר להבנתם של תהליכים חברתיים וכלכליים במאות עשירית – ארבע-עשרה. לעומת זאת, כמעט שלא ניתנה תשומת לב לחקר התקופה המאוחרת, לאורם של מסמכי אותה גניזה. עד לפני כארבעה עשורים נעשה שימוש מועט במסמכים. כינוסם של עשרים ואחד מאמרים באותם תחומים יש בו משום תרומה חשובה להבנת תהליכים בחיי החברה היהודית היס-תיכונית בעת שנשתנו פניה, הן בארץ-ישראל והן במצרים, עם הגעתם של רבים ממגורשי ספרד, ובמיוחד למן תחילתו של השלטון העות'מאני בשנת 1517. אין ספק שאותם מסמכים המשקפים את חיי הכלכלה היס-תיכונית בעת הזאת, יש בהם כדי לעזור גם עניין רב אצל העוסקים בחקר תולדות הכלכלה המזרח תיכונית בכללותה.

ד"ר אברהם דוד, נולד בארץ בשנת 1943. עיקר עיסוקיו בחקר תולדות ישראל בימי הביניים וראשית העת החדשה. במשך כארבעים שנה עד שנת 2010 עסק המחקר בחקרם של כתבי-יד עבריים בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, האוניברסיטה העברית (כיום הספרייה הלאומית). משנת 2006 שימש כחוקר ראשי בכתבי-יד עבריים. המחקר מרבה לחקור את קהילות ארצות היס-תיכונית קודם לגירוש ספרד ולאחריו, בעיקר בארץ ישראל ובמצרים. כמו כן מתמקד הוא בענייניה של העלייה לארץ ישראל מארצות אירופה. הוא הוציא מתחת ידיו מהדורות חדשות של כמה מספרי מסעותיהם של יהודים לארץ ישראל בפרק זמן זה. בנושאים הללו פרסם המחקר במשך למעלה מארבעים שנה מונוגרפיות אחדות ומאמרים לרוב, בעברית ובלשונות אחרות. בשנים האחרונות פרש כנפיו גם לחקר יהדות מערב ומרכז אירופה. פעילותו האקדמית מוצאת ביטוי גם בהשתתפות פעילה בכנסים ובהרצאות אורח, הן בארץ והן מחוצה לה.

על הכריכה: תצלום איגרת ששיגר אלמוני, סוכנו המסחרי של יוסף נפתלי, המתאר בפניו את פעילותו המסחרית במצרים באמצעה של המאה ה-11. כתב היד הוא מתוך אוסף הגניזה הקהירית שבספריית האוניברסיטה בקמברידג', TS 10J 31, 11. האיגרת פורסמה על-ידי א' דוד שנית, על במותי ארץ הצבי, ירושלים תשע"ג, עמ' 183-188.

אברהם דוד

מחיר מומלץ לספר 95 ש"ח

דפוס: אופסט שלמה נתן
עיצוב כריכה: ח. שורק
chaya2707@gmail.com